

Nomada obscura

Åsgökbi

Klass: Insecta (egentliga insekter), **Ordning:** Hymenoptera (steklar), **Familj:** Apidae (långtungebin), **Släkte:** *Nomada* (gökbin), **Art:** *Nomada obscura* - åsgökbi Zetterstedt, 1838 **Synonymer:** täktgökbi

Kännetecken

Längd 7–9 mm. En relativt liten och mörk art med tvåtandade käkar. Honan har svart huvud och mellankropp med rödbruna teckningar i nedre delen av ansiktet, på skulderbucklor, vingfjäll och skutell. Bakkroppen är svart med rödbruna mittfält på ryggplåt 1–3, ojämnt avgränsade elfenbensvita sidofläckar på plåt 2–3, nära sammanflytande fläckar på plåt 4 och helt mittfält på ryggplåt 5. Benen är rödbruna med undantag för den svarta, inre delen av låren. Även antennerna, utom skaftet, är rödbruna.

Hanan har svart kropp, ibland med antydning till brunrött i kanten av bakkroppens vita sidofläckar och tvärband. Antennerna har rödbrun undersida, dessutom finns rödbruna fläckar på käkbaser, kinder, fotleder och skenben.

Utbredning och status

Arten finns i hela Syd- och Mellansverige samt längs Norrlands kust och inland upp till Norrbotten, men saknas på Öland och har troligen försvunnit från Skåne (senaste belägg 1913). Arten har stabila förekomster och livskraftiga populationer i landet. Det är en vitt utbredd art i Sydnorge och Trøndelag samt i hela Finland, men är inte påträffad i Danmark. Utbredningen omfattar huvudsakligen Nordeuropa och förekomsterna i Mellaneuropa är spridda och begränsade till bergstrakter (upp till 1 450 m ö.h.).

Ekologi

Åsgökbi förekommer på grus-, morän- och sandmarker med gles skog, i täkter, vägskärningar, stigar, erosionsmarker och liknande med blottad sand eller uppsprucket växttäckte. Som nektarkällor utnyttjas viden *Salix*, hästhov *Tussilago farfara*, maskros *Taraxacum* och andra tidigt vårblomande arter. Den enda kända värdarten är åssandbi *Andrena ruficrus*. Flygtiden omfattar april–maj.

Litteratur

Amiet, F., Herrmann, M., Müller, A. & Neumeyer, R. 2007. Apidae 5. *Fauna Helvetica* 20:1–356.

Scheuchl, E. 2000. *Illustrierte Bestimmungstabellen der Wildbienen Deutschlands und Österreichs. Band 1. Schlüssel der Gattungen und der Arten der familie Anthophoridae.* 2:a upplagan, Velden.

Söderman, G. & Leinonen, R. 2003. *Suomen mesipistiainen ja niiden uhanalaisuus.* Tremex Press Oy, Helsinki. 420 s.

Westrich P. 1990. *Die Bienen Baden-Württembergs I-II.* Ulmer, Stuttgart. 972 s.

Ødegaard, F. Arter på nett: Småvepsebie *Nomada obscura*. <http://data.artsdatabanken.no/Pages/138812>. (Nedladdat 2015-09-15).

Författare

Björn Cederberg 2018.